

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI**

Seduta tal-25 ta' Frar, 2009

Citazzjoni Numru. 1716/2001/1

**A B C,
mart D, bint EC
vs
D B**

Il-Qorti,

Rat l-att tac-citazzjoni li permezz tieghu l-attrici, wara li ppremettiet li l-konvenut huwa hati fil-konfront taghha u ta' binthom ta' eccessi, mohqrija, theddid jew offizi gravi, kif ukoll ta' abbandun u "possibilita' ta' adulterju", talbet is-separazzjoni personali minn ma' zewgha l-konvenut ghar-ragunijiet kontemplati fl-artikoli 38 u 40 tal-Kap.16, imputabbli lill-istess konvenut; u li kopja tac-citazzjoni qeda tigi annessa ma' dan il-gudizzju [Appendici A];

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet li biha l-konvenut jeccepixxi:

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Illi l-esponenti jaqbel li ghandha tigi ddikjarata s-separazzjoni bejnu u bejn martu stante li z-zwieg tal-konjugi tfarrak irrimedjabilment;
2. Illi mhux minnu li l-esponenti rrenda ruhu hati ta' dak li qieghda tallega l-attrici, fosthom adulterju, abbandun, eccessi, mohqrija, theddid jew offizi gravi.
3. Illi l-htija tat-tifrik taz-zwieg tal-konjugi B hija imputabbli lill-attrici senjatament minhabba adulterju tal-attrici ma' persuna ta' nazzjonalita Taljana.
4. Illi l-esponenti jopponi li d-dar matrimonjali, li hija proprjeta' parafernali tal-esponenti, ghandha tigi assenjata definittivament lill-attrici u dan peress li l-attrici m' ghandhiex tigi ppremjata talli farrket zwieg minhabba l-kapricci taghha u ghal ragunijiet ohra li ser jissemmghu waqt it-trattazzjoni tal-kawza.
5. Illi l-esponenti jopponi li huwa ghandu jigi kkundannat ihallas lill-attrici xi forma ta' manteniment stante li fost affarijiet ohra l-attrici hija tilfet tali dritt meta kkommettiet adulterju, kif ukoll ghandha mpjieg full-time filwaqt li l-esponenti fil-prezent m' ghandux impjieg fiss, u ghal ragunijiet ohra li ser jissemmghu waqt it-trattazzjoni tal-kawza.
6. Illi l-esponenti jopponi li l-kura u kustodja tal-minuri FB ghandha tigi fdata f' idejn l-attrici minhabba r-ragunijiet gia msemmija u ghar-ragunijiet ohra li ser jissemmghu waqt it-trattazzjoni tal-kawza.
7. Illi in vista tal-fatt li l-esponenti m' huwiex hati tal-firda bejn il-kontendenti, huwa m' ghandux jitlef il-jeddijiet imsemmija fl-artikoli 631, 633, 633 (A), 825, 826 u 827 (Kap. 16), kif ukoll m' ghandux jitlef id-dritt fuq dak li kiseb b' donazzjoni mill-attrici, jew id-dritt tieghu fuq nofs il-komunjoni ta' l-akkwisti, u jopponi li ghandhom jigu applikati kontra l-esponenti l-artikoli 51, 52, u 53 tal-Kodici Civili tal-Ligijiet ta' Malta (Kap 16).

8. Illi l-esponenti jopponi wkoll li huwa ghandu jitlef il-jedd ghall-manteniment minghand l-attrici u dan a bazi tal-artikolu 54 tal-Kodici Civili (Kap. 16).

9. Illi l-esponenti jaqbel li ghandha tigi xolta l-komunjoni ta' l-akkwisti ezistenti bejn il-kontendenti, izda hu jopponi illi l-attrici tinghata xi parti mill-istess komunjoni tal-akkwisti minhabba r-ragunijiet gja imsemmija u ghar-ragunijiet ohra li ser jissemmghu fil-kontro talba tal-konvenut ipprezentata kontestwalment.

10. Illi l-esponenti jopponi wkoll ghat-talba ta' l-attirci biex tinghata d-dritt li tibqa' tabita fid-dar matrimonjali ad esklużjoni tal-esponenti, u dan peress li din hija proprjeta' parafernali tal-esponenti, kif ukoll peress li m' hemm l-ebda raguni valida l-ghala l-esponenti ghadu jigi mcahhad mit-tgawdija tal-proprjeta' tieghu, hekk kif ser jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kaz.

11. Illi l-esponenti m' ghandu l-ebda oggezzjoni li din l-Onorabbli Qorti tezercita d-diskrezzjoni lilha moghtija mil-Ligi sabiex tipprovdi dwar l-interess suprem tal-minuri FB. Kif ukoll m' ghandux oggezzjoni li l-kontendenti ma jibqghux jirtu lil xulxin wara s-separazzjoni u dan skond il-Ligi.

Rat il-kontro talba tal-konvenut rikonvenzjonat u li tinsab a fols. 58 u 60 tal-process [Appendici B];

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet ta' l-attrici rikonvenzjnata u li tinsab a fols.720 sa 721 [Appendici C]¹ tal-process;

Rat in-nota prezentata mill-attrici fit-13 ta' Awissu 2004 li permezz taghha l-attrici rristrutturat it-talbiet taghha, u li tinsab a fols.575 sa 576 [Appendici D]²;

Rat l-atti kollha tal-kawza, inkluzi l-affidavits prezentati;

---

¹ Vol.4

² Vol.3

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat ir-rapport³ tal-perit legali l-Avukatessa Dottor Anna Mallia, minnha debitament mahluf;

Semghet x- xhieda bil-gurament;

Semghet lit-tifla minuri kameralment;

Ikkunsidrat;

L-Azzjoni u l-Kontro talba

Illi permezz ta' l-azzjoni odjerna l-attrici qeda titlob is-separazzjoni personali minn ma' zewgha l-konvenut minhabba li z-zwieg ta' bejniethom tkisser irrimedjabbilment ghar-ragunijiet imputabbli lill-konvenut skond l-artikoli 38, 40 u 41 tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta; kif ukoll sabiex din il-Qorti tirregola l-effetti konsegwenzjali. Minn naha tieghu l-konvenut qed jattribwixxi l-htija tas-separazzjoni ghar-ragunijiet imputabbli lil martu l-attrici skond l-istess artikoli fuq citati.

Separazzjoni Personali

Illi mill-provi jirrizulta li l-partijiet izzewgu fis-6 ta' April 1997, u minn dan iz-zwieg twieldet it-tifla Ffl-24 ta' Jannar 1998. F' Ottubru tas-sena 2001 il-partijiet isseparaw *de facto* u permezz ta' digriet moghti mill-Onorabli Sekond Awla tal-Qorti Civili fid-9 ta' Ottubru 2001, il-konvenut gie ordnat jallontana ruhu mid-dar konjugali minhabba episodju wiehed ta' vjolenza.

Verzjoni ta' l-attrici

Illi in sostanza, l-attrici tilmenta li fiz-zwieg taghhom ma kienx hemm komunikazzjoni bejn il-partijiet, tort tal-komportament tal-konvenut, dettat mill-egojizmu tieghu, kif ukoll mill-karattru dominanti tieghu fis-sens li dejjem ried li jsir dak li jrid hu ghax inkella jkun aggressiv billi "jkisser u jsawwat ghal kull haga ta' xejn."⁴ Barra minnhekk huwa ma kien juri affezzjoni fil-konfront ta' l-martu l-attrici, anzi kien jghajjarha u joffendiha u jghajjat magha. Il-konvenut kien ta' spiss jabbuza mill-alkohol, u

---

³ Vol.7 – fols.1848 *et seq.*

⁴ Fol.152

f' dawn l-okkazzjonijiet kien jinfexx f' komportament abuzziv fil-konfront taghha. Tghid li l-konvenut kien mohhu biex jghajjarha u joffendiha u jkellhimha oxxen. L-attrici tirrakkonta fid-dettal incident li sehh bejn il-5 u s-6 ta' Ottubru 2001 fejn, apparti milli kien ghajjar lil martu "qahba, li kellha aktar minn ragel wiehed"⁵ huwa kien hebb ghalha u kien ikkagunalha griehi ta' natura hafifa bir-rizultat li hu kien giet ordnat mis-Sekond Awla tal-Qorti Civili sabiex jallontana ruhu mid-dar konjugali *pendente lite*.

L-attrici ssemmi fost l-ilmenti principali taghha dak li l-konvenut, zewgha, kien jittraskura lilha u lit-tifla, u kien jiffoka hafna fuq ix-xoghol tieghu. Huwa ma kienx jippartecipa fir-responsabbilita' tal-facendi tad-dar li kienu jaqghu kollha fuq spallejn l-attrici li meta tigi minn gurnata xoghol fis-6.30 pm kienet iddum sal-10.00 pm ghaddejja bil-facendi, filwaqt li l-konvenut kien jidhol id-dar fl-10.00 pm.

Hija tispjega li l-konvenut kien jiehu decizjonijiet finanzjarji li kienu jaffettwaw lill-partijiet bhala familja, minghajr ma jikkonsulta maghha u jidhol ghal dejn, u minn spiza ghal ohra, bir-rizultat li l-oneru finanzjarju tal-familja kien jaqa' kollu fuq l-attrici li kienet taghmel tajjeb bil-paga taghha. Tghid li l-konvenut ma kienx jahsibhom fejn jidhlu l-flus, u kien jixtri ghalih hwejjeg tad-ditta u jaghmel spejjez bla bzonn meta kellhom id-djun xi jhallsu. Inoltre, il-konvenut, minghajr konsultazzjoni ma' martu, kien telaq mix-xoghol fiss li kellu mal-Caritas biex beda jaghmel xoghol iehor li kien jinvolvi nfiq ta' flus. Dan l-atteggjament tieghu kien jaffettwa l-istandard of living tal-familja. L-attrici tghid li tant ma kienux iservuha l-flus li wara sena u tlett xhur mit-twelid tat-tarbija hija kellha terga' tohrog tahdem biex tghin lill-familja taghha.

Hija tirrakkonta kif fis-sajf tas-sena 2001 meta l-konvenut kien qed jiggestixxi l-lido gol-Mellieha flimkien ma' ohtu, huwa kien kera appartament fil-Mellieha u kien ghamel it-tlett xhur tas-sajf, cioe' Gunju, Lulju u Settembru jghix 'il

---

⁵ Vol.2 – fol.153

boghod minn ma' martu u bintu, jghix fih minghajr ma jersaq lejn id-dar konjugali, filwaqt li l-attrici kienet okkazzjonalment titla' biex tkun vicin ta' zewgha. Takkuza lill-konvenut li f' dan il-flat kien jghix mal-habiba tieghu. Tghid li hu ma kienx jimpurtah minnha, u meta kienet tavvicinah b' tentattiv biex tiddjaloga mieghu kien jghidilha "li ahna m' ahniex tajbin ghal ma' xulixin u ahjar nisseparaw."

Verzjoni tal-Konvenut

Illi l-konvenut jaqbel li kien hemm nuqqas ta' komunikazzjoni bejn il-partijiet fiz-zwieg, izda jghid li dan kien dovut ghall-fatt li l-attrici ma kinitx kapaci tiddjaloga u kienet tghajjat u twerzaq minflok titkellem, partikolarment meta kienet tqila bit-tifla. Kienet persuna difficili li tghix maghha, u kienet dominanti, taghmel ix-xenati jekk ma tghaddix taghha.

Huwa jghid li kienet taghmel ta' rasha u kienet teskludih mid-decizjonijiet; u jsemmi li, nonostante l-pozizzjoni finanzjarja taghhom xejn felici, hija kienet ghamlet ta' rasha u xtrat airconditioner, spindryer u ordnat kamra tas-sodda; u anke dwar l-ghazla ta' l-iskola tat-tifla, l-attrici qabdet u dahhlet it-tifla go skola privata fiz-zmien meta kien dizokkupat. Minn naha tieghu huwa kien jinformaha b' dak kollu li kien jaghmel, u jghid li dak li kien jaghmel hu, kien jaghmlu ghal gid tal-familja. Jghid li martu kienet taf bil-flat tal-Mellieha u inizjalment kienet kuntent bih, izda eventwalment kienet iddejjet hemm. Kienet taf li kien ser jikri l-farm, kif ukoll li kien ser jixtri l-vann, kif ukoll li kien ser isiefer biex jara l-Grand Prix.

Huwa jichad li kien qatt refa' idejh fuq martu, u, filwaqt li jaghti spjegazzjoni ta' l-incident li sehh f' Ottubru 2001 li fih martu sofriet griehi, josserva li apparti dan l-incident ma hemm ebda rapport iehor tal-pulizija f' dan is-sens.

Huwa jghid li martu kienet ghamlet zmien tagixxi mhux normali, u ghalhekk beda jissuspetta li kellha xi relazzjoni ma' persuna ohra; liema suspett eventwalment irrizulta fondat meta l-konvenut skopra li kellha relazzjoni ma' persuna ta' nazzjonalita' Taljana, u jsemmi li f' Dicembru

2001 huwa kien skopra li hi kienet halliet it-tifla ma' habiba taghha biex tmur Sqallija.

Il-konvenut jghid li hu kien jaghddilha Lm180 fix-xahar ghall-hajja, izda hi ma kinitx taf tiggstixxi l-flus, u li ghaliha l-flus qatt ma kienu bizzejjed. Jghid li hi kienet harget tahdem minn jeddha, u mhux ghax ma kienx jaghtiha flus bizzejjed. Hija kienet tispicca bla flus gha ma kinitx kapaci timmanigja l-flus, izda tberbaq kull ma jkollha.

Jghid li fir-relazzjonijiet intimi ta' bejniethom kemm-il darba mbuttatu biex ma jersaqx lejha. Jakkuza lill-attrici li kellha "diversi partners"⁶ li jsemmi b' isimhom, u li dahlu gewwa d-dar konjugali fil-presenza ta' binthom.

Illi z-zewg partijiet jichdu l-akkuzi ta' adulterji maghmula fil-konfront ta' xulxin.

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti

Illi din il-Qorti ezaminat bir-reqqa l-provi relattivi u hija tal-fehema li m'ghandhiex tikkondividi l-konkluzjoni raggjunta mill-perit legali f' dan ir-rigward.

Huwa minnu li z-zewg partijiet, sostnuti mix-xhieda ta' membri tal-familja taghhom, jattribwixxu nuqqasijiet lil xulxin; izda l-Qorti thoss li l-verzjoni moghtija mill-konvenut hija aktar verosimili fic-cirkostanzi, anke tenut kont tal-fatt li l-attrici ma ddejjqet xejn tigdeb biex tipprova tahrab minn hbiberja specjali li hi kellha ma' ragel 'IA' ffit wara s-separazzjoni de facto.

Illi l-istampa li temergi minn din il-parti tal-provi hi li, nonostante l-oppozizzjoni qawwija li kellha l-attrici minn naha tal-genituri taghha, meta bidet tohrog mal-konvenut, hija xorta wahda ghamlet ta' rasha u komplet bir-relazzjoni mieghu u zzewgitu. Jidher pero' l-konvivenza matrimonjali mal-konvenut bidet iddejjaqha, ghax hasset li l-konvenut, allura zewgha, kien jiffoka fuq ix-xoghol bir-rizultat li skond hi kien jitraskuraha, u jhalli l-oneru tal-

---

⁶ Vol.1 fol.101

facendi tad-dar kollu fuqha. Tilmenta wkoll mill-fatt li l-konvenut kien biddel ix-xoghol tieghu minghajr ma kkonsultaha.

Mill-band' l-ohra jirrizulta provat li l-konvenut kien bniedem li jmid rasu ghax-xoghol u kien jirsisti sabiex isib xoghol ahjar milli kellu, tant li kien dahal f' gestjoni ta' negozju ta' lido fil-Mellieha flimkien ma' ohtu. Fix-xhieda tieghu Joseph Gatt, koordinatur tal-Caritas, jghid hekk: "Huwa [il-konvenut] Programme Facilitator.... Qatt ma kellna complaints dwar[u]. Qatt ma keccejniah bhal ma ghamilna nies ohra. Huwa telaq ghax ghazel li jitlaq hu.....Huwa bniedem responsabbli, u jista' jigi c-centru meta jrid."⁷

Ghalkemm l-attrici takkuza lill-konvenut bhala persuna dominanti u jaghmel l-affarijiet minghajr ma jikkonsulta maghha, il-provi juru l-kuntrarju. Huwa kien jaghrraf lill-attrici b' dak li kien ser jaghmel, u sahansitra kienet anke ffirmat d-dokumenti relattivi ghal-lido tal-Mellieha, kienet anke kuntenta, inizjalment, bil-flat tal-Mellieha, izda sussegwentement bidlet fehmita dwaru. Il-Qorti tosserva li mill-provi ma jirrizultax li l-attrici kienet persuna sottomessa, anzi jirrizulta li kienet kapaci twebbes rasha biex tghaddi taghha, kif ghaddiet taghha rigward ir-relazzjoni li qabdet mal-konvenut qabel iz-zwieg, kif ghaddiet taghha bl-affarijiet li kienet tixtri, u kif ghaddiet taghha bl-ghazla ta' l-iskola tat-tifla; u l-Qorti hija propensa li taccetta bhala veritiera l-affirmazzjoni tal-konvenut li kien hemm nuqqas ta' komunikazzjoni fiz-zwieg minhabba l-attitudini negattiva da parti ta' l-attrici.

Huwa minnu li l-attrici kienet imdejqa bil-hajja konjugali, izda dana m' ghandu necessarjament iwassal ghal xi nuqqas serju da parti tal-konjugi l-iehor, nuqqas li jifforma bazi legali ghas-separazzjoni personali. Wara kollox difetti ghandu kulhadd, u li jekk persuna tizzewweg b' immagini ta' stampa partikolari ghaliha, u sussegwentement dik l-istampa ma tavverax ruhha bir-izultat li tkun imdejqa fil-hajja konjugali, dan m' ghandux

---

⁷ Vol.3 – fols.524

necessarjament jitfa' l-htija fuq il-parti l-ohra. Dan qed jigi osservat, ghax meta l-Qoti ezaminat il-provi, hija propensa li taccetta bhala veritiera l-verzjoni tal-konvenut kif sostnuta mill-membri tal-familja tieghu, u ma tarax nuqqas da parti tal-konvenut li jidhol fit-termini tal-artikolu 40; ghax ghandu jirrizulta car u manifest li mhux kull nuqqas fiz-zwieg ta' parti ta' konjugi, anke jekk ikun sors ta' litigju bejn iz-zewg konjugi, jekwivali ghal "eccessi, sevizzi u mohqrija" fit-termini ta' l-artikolu precitat, izda jehtieg li jkun nuqqas, azzjoni jew ommissjoni, abitwali u ripetut, li jirrendi l-konvivenza nsapportabbli.

Illi mill-provi jirrizulta li l-hajja konjugali bejn il-partijiet spiccat meta l-konvenut rrekordja telefonati li martu kienet ghamlet lil persuna ta' nazzjonalita' Taljana, li kienet zvelat konverzazzjonijiet b' kontenut amoruz bejniethom. Sussegwentement avvera l-incident li sehh f' Ottubru 2001 bir-rizultat li l-konvenut spicca barra mid-dar konjugali.

Illi mill-provi jirrizulta li sussegwentement, wara s-separazzjoni *de facto*, l-attrici qabdet hbiberija ma' ragel iehor, fuq indikat bhala 'IA' u, ghalkemm fix-xhieda⁸ taghha, b' tentattiv li tahbi din ir-relazzjoni, tghid li hi ma kinitx iltaqghet mal-familja ta' 'IA', omm l-istess IA fix-xhieda taghha tikkonferma li binha kien gab lill-attrici d-dar taghha "xi darbtejn, tlieta .... Kien hemm okkazzjoni fl-anniversarju tat-tieg tieghi, li [ibni] gab lill-attrici mieghu. F' dawn iz-zewg okkazzjonijiet kien ma' [l-attrici] wahdu."⁹ L-istess 'IA', guvni ta' 36 circa, fix-xhieda¹⁰ tieghu jghid li ma' l-attrici "Gieli hrigna fi klikka u gieli wahedna. Ir-relazzjoni taghna dejjem zammejniha bhala hbiberija....Konna nohorgu forsi xi darba fil-gimgha...xi darba jew darbtejn sellifthielha l-karrozza lil A.... Ili hafna issa ma nohrog wahdi ma' A madwar sena." Inoltre, ix-xhieda ta' Mary Vella¹¹ tkompli tikkonferma din il-relazzjoni, allegatament, platonika bejn l-attrici u dan 'IA'.

---

⁸ Vol.3 - Dep.6.04.2004 –fol.459

⁹ Vol.4 – Dep.20.01.2005 – fol.972-973

¹⁰ Ibid. fols.977 *et seq.*

¹¹ Vol.4 fol.1010

Illi rigward l-allegazzjoni ta' vjolenza u aggressjoni li l-attrici tghid li sofriet da parti tal-konvenut tul il-konvivenza konjugali, il-Qorti tosserva li mill-provi rrizulta ncident wiehed biss li sehh, wara li l-konvenut skopra t-telefonati li din kellha ma' persuna Taljana; u certament dan l-incident izolat, meta l-hajja konjugali kienet manifestament spiccat bejniethom, u fic-cirkostanzi li sehh, ma jidholx fit-terminu ta' sevizzi fit-termini ta' l-artikolu 40. Minn imkien ma' rrizulta, ghajr ghall-allegazzjoni attrici, li fil-hajja konjugali l-attrici kienet vittma ta' incidenti abitwali u ripetuti li rrendew il-hajja konjugali nsapportabli ghalha. Ma sar ebda rapport lill-pulizija f' dan is-sens, liema fatt jikkuntrasta mad-diversi rapporti li kienet ghamlet sussegwentement ghas-separazzjoni *de facto*, dwar l-access tal-minuri.

Illi minn naha tal-konvenut ma jirrizultawx provati l-addebiti maghmula mill-attrici fil-konfront tieghu; ma rrizultax provat l-adulterju, u lanqas xi wiehed mill-fatti ndikati fl-artikolu 40; kif lanqas manifestament ma jirrizulta l-abbandun !

Dan premiss u kkunsidrat il-Qorti hija tal-fehema li z-zwieg bejn il-partijiet tkisser irrimedjabbilment unikament minhabba l-hbiberiji specjali li l-attrici kellha ma' terzi persuni, li ghalkemm ma jlahhqux ghall-prova sodisfacenti ta' l-adulterju, zgur li jikkwalifikaw bhala ngurja gravi fit-termini ta' l-artikolu 40, stante tali li rrendew il-konvivenza konjugali bejniethom impossibbli. Inoltre, din l-ingurja gravi ghandha tattira maghha d-dekadanza kontemplata fl-artikolu 48 tal-Kap.16

Dar Matrimonjali – 46 Myosotis, Triq Leli Falzon, Naxxar
Illi mhux kontestat li dan il-fond huwa proprjeta' parafernali tal-konvenut. Il-kwistjoni timpornja dwar jekk l-attrici ghandhiex tigi awtorizzata b' applikazzjoni ta' l-artikolu 55A tibqa' tghix mat-tifla minuri fid-dar konjugali ad eskluzzjoni tal-konvenut.

F' dan ir-rigward il-perit legali kkonkludiet li l-attrici ghandha tibqa' tghix fid-dar matrimonjali ad eskluzzjoni ta' zewgha, sakemm it-tifla taghlaq 16-il sena, u dan biex it-

tifla ma tbatix intortament. Din il-Qorti ma tikkondividix din il-konkluzjoni tal-perit legali, stante li tinjora, jew ahjar ma tatix l-piz misthoqq, lil fatt li d-dar hija proprjeta' parafernali tal-konvenut li, allura, hlief f' cirkostanzi estremi u fejn il-logika tiddetta mod iehor, m' ghandux jigi privat mill-proprjeta' tieghu; *multo magis* fil-kaz in disamina, meta rrizulta li l-attrici wettqet ingurja gravi fil-konfront tieghu bir-relazzjoni extra matrimonjali taghha ma' 'IA'; u dan apparti mill-fatt li l-attrici tahdem u ghandha kwalifiki bizzzejjed biex issib xoghol b' introjtu tajjeb.

Ferm il-premess, il-Qorti tordna li l-attrici tivvaka l-fond fuq imsemmi fi zmien tlett xhur, u tikkonsenja c-cwieviet lill-konvenut proprjetarju ta' l-istess.

Manteniment

Illi in propozitu l-Qorti taqbel parzjalment mal-konkluzjonijiet raggjunti mill-perit legali. Taqbel li z-zewg partijiet jahdmu u li t-tnejn ghandhom jikkontribwixxu ghall-manteniment ta' binthom; u li l-*quantum* stabbilit li ghandu jhallas il-konvenut ghandu jinkludi fih l-ispejjez relatati ma' l-edukazzjoni, u spejjez ta' natura ordinarja relatati mas-sahha tal-minuri; u dan tenut kont tal-pika esagerata ezistenti bejn il-partijiet li baqghet timmanifesta ruhha tul il-process kollu.

Il-Qorti qieset ic-cirkostanzi relattivi kollha, u hi tal-fehema li l-konvenut ghandu jhallas lill-attrici is-somma ta' €327 kull erba' gimghat bhala l-kontribut tieghu ghall-manteniment tat-tifla, li jinkludi fih l-ispejjez kollha relatati ma' l-edukazzjoni tat-tifla [inkluzi, mizati, trasport, stationery u kotba, attivitajiet skolastici kurrikulari u extra kurrikulari u lezzjonijiet tal-ballet; izda eskluzi spejjez ta' giti skolastici barra minn Malta li ghandhom jigu sopportati wgwalment bejn il-partijiet], u l-ispejjez ta' natura ordinarja relatati mas-sahha taghha. L-ispejjez ta' natura straordinarja ghandhom jinqassmu wgwalment bejn il-partijiet; u ghalhekk tordna li l-konvenut jhallas dan l-ammont lill-attrici kull erba' gimghat.

Illi rigward it-talba ghall-hlas tal-manteniment u spejjez, arretrati, il-Qorti taddotta fl-intier taghhom il-

konsiderazzjonijiet u konkluzjonijiet raggjunti mill-perit legali fir-rapport taghha fil-pagni 20 sa 21 li qed jigu hawn annessi biex jiformaw parti ntegrali mill-gudjizzju odjern [Appendici E]¹²; salv ghal dak li ser jinghad aktar l-isfel; u konformament tordna li l-konvenut jaghmel il-hlasijiet hemm indikati lill-attrici.

Illi rifferibbilment ghall-paragrafu taht il-partita [a] li jirrigwarda l-ispejjez indikati fid-dokumenti¹³ NCC1 sa NCC 28, il-Qorti wara li ezaminat ir-ricevuti relattivi tikkonkludi li dawn jammontaw komplessivament ghas-somma ta' €2,504.78 [ekwivalenti ghal Lm1,075.30] u l-ispejjez indikati fid-dokumenti minn NCC29 sa NCC37 jammontaw ghas-somma komplessiva ta' €922.73 [ekwivalenti ghal Lm396.13]; ghalhekk il-konvenut, apparti mill-ispejjez l-ohra kontenuti fil-dokumenti ndikati fil-partiti sussegwenti, qed jigi ordnat li jhallas lill-attrici nofs is-somma ta' €3427.51 [ekwivalenti ghal Lm1,471.43] u cioe' elf, sebgha mija u tlettax Ewro u sebgha u sebghin ewro centezmi (€1713.77) ekwivalenti ghal sebgha mija u hamsa u tletin Liri Maltin u tnejn u sebghin centezmu [LM735.72].

Jigi osservat a skans ta' ekwivoku li, il-fatt li l-konjugi kreditur ikun naqas milli jottempera ruhhu ma' ordni tal-Qorti li tesigi notifika ta' digriet lill-kontro parti, ma jezionera lill-konjugi debitur mill-obbligu sostantiv impost fuqu, *multo magis* meta dan l-obbligu jkun jikkonsisti fi hlas ta' manteniment ghall-minuri.

Inoltre, rifferibbilment ghall-ispejjez ta' l-iskola St.Catherine's, il-Qorti tirrileva li, anke jekk f' dak iz-zmien jirrizulta li l-konvenut kien dizokkupat, huwa kien fid-dmir, jekk ried li jigi ezonerat milli jhallas dawn l-ispejjez, li jinvoka lil din il-qorti u jottjeni digriet specikatament f' dan is-sens; izda ma jistax validament jinjora digriet vigenti, ghax skond hu ma kellux ihallas dawk l-ispejjez.

Kura u Kustodja

---

¹² Vol.7 – fols.1868 - 1869

¹³ Vol.6 – fols.1433 *et seq.*

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi f' dan ir-rigward il-Qorti tordna li fl-interess tal-minuri, li lllum ghandha hdax [11]-il sena, il-kura u kustodja taghha ghandha tigi fdata f' idejn l-attrici, b' access favor il-missier kif ser jinghad; izda decizjonijiet importanti rigwardanti l-educazzjoni, religjon u s-sahha tal-minuri ghandhom jittiehdu mill-partijiet konguntivament. Inoltre, il-missier qed jigi awtorizzat li jottjeni direttament mill-awtoritajiet kompetenti, inkluzi dawk ta' l-iskola, l-informazzjoni kollha dwar bintu minuri.

Il-misser ikollu s-segwenti access:

Matul is-sena skolastika: kull nhar ta' Erbgħa mis-6.00 pm sas 8.00 pm; u kull weekend, b' mod alternat, mill-Gimgha 5.00 pm sas-Sibt 8.00 pm, u mis-Sibt 4.00pm sal-Hadd 7.30 pm.

Matul il-vaganzi: kull nhar ta' Tlieta u nhar ta' Erbgħa, mid-9.00am sas-7.00 pm [u sat-8.30pm fil-vaganzi tas-sajf], oltre l-access fil-weekend kif fuq stabbilit li pero' ghandu jestendi sat.8.30 pm

Fil-gurnata tal-Milied u fl-Ewwel tas-Sena, b' mod alternat, mid-9.00am sat-3.30 pm, u mit-3.30pm sat-8.00pm. Fil-gurnata ta' l-Ghid, fl-istess hinijiet li jalternaw kull sena.

F' Jum l-Omm u Jum il-Missier, l-access fil-weekend ghandu jigi aggrat b' mod li fil-gurnata tal-Hadd il-minuri jkun mal-genitur koncernat.

Illi meta l-konvenut jkun barra minn Malta, huwa ghandu jinforma b' dan lill-attrici permezz ta' ittra registrata, u ghandu jkollu access telefoniku darba kuljum bejn is-6.00pm u 8.00pm; u l-attrici hi obbligata li tipprovdi lit-tifla l-facilitajiet necessarji sabiex dan l-access ikun jista' jsir.

Illi matul l-access tieghu, il-missier ghandu joneri l-impenji tal-minuri u jehodha għall-attivitajiet taghha, jekk dawn jinzertaw fil-hin ta' l-access tieghu, u dan sabiex ir-rutina u l-hajja tal-minuri kemm jista' jkun ma tigix disturbata; alternattivament ghandu jitlob li jsir aggrament fid-data ta' l-access.

Huwa l-obbligu tal-missier li ghall-access jigbor il-minuri u jirritornaha fid-dar residenzjali taghha.

Komunjoni ta' l-Akkwisti

Mobbli

Il-Qorti taddotta fl-intier taghhom il-konsiderazzjonijiet u konkluzjonijiet raggjunti mill-perit legali fil-pagni 24 u 25 tar-rapport, li qed jigu hawn annessi biex jiformaw parti ntegrali mill-gudizzju odjern [Appendici F]¹⁴; u li l-mobbli u effetti mobbli hemm indikati ghandhom jigu assenjati kif stabbilit mill-perit legali.

Izda jigi ccarat li l-partita [2] ghandu jibqa' ghandu il-konvenut minghajr ebda rifuzjoni lill-attrici. Inltre, kif korrettament sollevat mill-konvenut, l-partita [44] ghandha valur ta' Lm185, u mhux Lm1,185.

Hadd mill-partijiet m' ghandu jesponi lill-minuri meta tkun fil-kura tieghu, ghall-prezenza ta' terzi persuni tas-sess oppost.

Vetturi

Illi l-Qorti taqbel mal-perit legali fis-sens li z-zewg partijiet izommu l-vetturi li kellhom fil-pussess taghhom meta l-konvenut kien kostrett jallontana ruhu mid-dar konjugali, u dan minghajr ebda ekwiparazzjoni; izda rigward il-van Toyota Halifa, il-konvenut qed jigi ordnat li jhallas lill-attrici ekwiparazzjoni, fissata minn din il-Qorti *arbitrio bono viri*, fl-ammont ta' €932.

Ghodda fil-garage

Illi mill-provi ma jirrizultax sodisfacentement provat li din l-ghodda, li tinsab fil-garage ta' missier il-konvenut, hija fil-fatt tal-konvenut.

Dejn – Lido tal-Mellieha

Illi l-Qorti taqbel mas-sottomissjoni tal-konvenut li dan in-negozju sar bi ftehim taz-zewg partijiet fiz-zwieg, u ghalhekk, l-introjtu tieghu kif ukoll il-passiv tieghu huma

---

¹⁴ Vol.3 – fol.599 sa 602

assi tal-komunjoni ta' l-akkwisti. Ghalhekk id-dejn ghadu ezistenti llum mal-Bank of Valletta fuq dan in-negozju, u li jghajjat lill-partijiet jew lill-konvenut, huwa dejn tal-komunjoni u ghandu jigi diviz wgwalmart bejn iz-zewg partijiet.

Inoltre, l-attrici [hekk kif irrikamat b' success l-ispejjez li kienet hallset hi waheda ghall-edukazzjoni tat-tifla] ghandha thallas ukoll lill-konvenut nofs l-ammonti li hu hallas akkont ta' dan id-dejn wara d-data tas-separazzjoni *de facto*; u ghalhekk qed tigi ordnata thallas dawn l-ammonti wkoll.

Globe Investment Fund

Illi l-konvenut ghandu jhallas lill-attrici s-somma ta' €699 sehemha mir-rikavat tal-bejgh ta' dan l-investment.

Life Insurance [British American]

Illi din il-polza, kemm-il-darba ghadha tezisti, ghandha ddur fuq it-tifla tal-partijiet.

Decide

Ghal dawn il-motivi tiddeciedi dwar it-talba ta' l-attrici billi tilqa' l-istess limitatament kif ser jinghad:

[1] tordna s-separazzjoni personali bejn il-partijiet, izda tort imputabbli unikament lill-attrici;

[2] tafda lill-attrici bil-kura u kustodja tal-minuri, bl-access favur il-konvenut – kollox fit-termini u bil-mod fuq stabbilit taht is-sezzjoni 'Kura u Kustodja';

[3] tordna li l-konvenut jikkontribwixxi ghall-manteniment ta' bintu u jaghmel tajjeb ghall-arretrati – kollox bil-mod kif fuq stabbilit u ordnat taht is-sezzjoni "Manteniment";

[4] tichad it-talba ghall-hlas ta' manteniment lill-attrici, u tapplika fil-konfront ta' l-istess attrici l-artikolu 48[1] tal-Kap.16 fl-intier tieghu;

[5] tiddikjara xolta l-komunjoni ta' l-akkwisti bejn il-partijiet, u li din tigi likwidata, u assenjata lill-partijiet kif fuq stabbilit u ordnat fis-sezzjoni ntestata "Komunjoni ta' l-Akkwisti"

[6] tichad it-talba ta' l-attrici sabiex din tibqa' tirisjedi fid-dar konjugali – 'Myosotis' Triq Leli Falzon, Naxxar – ad eskluzzjoni ta' zewgha; u inoltre, permezz tal-gudizzju

Kopja Informali ta' Sentenza

odjern, tordna li, fi zmien tlett xhur, l-attrici tivvaka l-imsemmi fond favur il-konvenut proprjetarju ta' l-istess;
[7] tawtorizza lill-attrici tirriverti ghal kunjom xhubitha cioe' 'C'.

L-ispejjez kollha ta' dawn il-proceduri, inkluzi dawk quddiem l-Onorabbli Sekond Awla tal-Qorti Civili, jkunu kollha a kariku ta' l-attrici.

Tiddeciedi dwar il-kontro talba tal-konvenut, billi tilqa' l-istess kif ser jinghad:

- [1] tilqa' l-ewwel talba fis-sens fuq deciz;
- [2] tichad it-tieni talba;
- [3] tilqa' t-tielet talba fis-sens fuq deciz;
- [4] tilqa' ir-raba talba;
- [5] tilqa' il-hames talba fis-sens fuq deciz fis-sezzjoni 'Komunjoni ta' l-Akkwisti';
- [6] tilqa' is-sitt talba fis-sens fuq deciz;

L-ispejjez tal-kontro talba ghandu jithallsu kollha mill-attrici.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----